

Utlåtande 2007:174 RVIII (Dnr 324-1907/2006)

Ung kultur – i ögonhöjd – strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2007-2010

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Kulturnämndens förslag till strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm återremitteras med hänvisning till vad föredragande borgarråd anför.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Kulturnämnden uppdrog i november 2005 åt kulturförvaltningen att utarbeta ett förslag till ny plan för barn- och ungdomskultur. Planen Ung kultur – i ögonhöjd avser dels att definiera vilka resurser staden har och hur de kan förstärkas i ett fördjupat nätverksarbete, dels att betona vikten av utvärdering och uppföljning för att arbetet ska kunna utvecklas och förbättras.

Våren 2005 beslutade kommunfullmäktige om en översyn av styrdokumentet i staden. Beslutet syftar till att få styrdokument med enhetlig form som underlättar överblick och möjliggör utvärdering av stadens verksamheter. Utvecklingsavdelningen vid stadsledningskontoret har kommunicerat en checklista till stadens samtliga förvaltningar, riktad till dem som skriver stadsövergripande styrdokument.

Stadsledningskontoret konstaterar att den strategiska planen för barn- och ungdomskultur som kulturnämnden tagit fram avviker från flertalet av de punkter som finns i denna checklista.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsmuseinämnden, utbildningsnämnden, samtliga stadsdelsnämnder samt Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret anser att den strategiska planen inte uppfyller de krav som staden ställer på stadsövergripande styrdokument. Planen avviker bland annat från flertalet av de punkter som finns i den av stadsledningskontoret kommunicerade checklisten för styrdokument. Stadsledningskontoret föreslår därför att kulturnämndens förslag återremitteras.

Stadsmuseinämnden anser att de uppsatta målen i den strategiska planen för barn- och ungdomskultur i staden är bra. Nämnden invänder dock mot att målen är alltför allmänt formulerade och gärna används tillsammans med uttryck som ”stärka”, ”utveckla”, ”ska erbjuda”, ”öka utbudet”, ”verka för” etc. Det råder också en viss förvirring bland de delmål som har skrivits under varje rubrik. Några av dem är utbytbara mot varandra. För att undvika karaktären av allmän policy efterfrågar stadsmuseinämnden därför en tydligare och mer konkret strategisk plan, i vilken även mätbara mål kan formuleras.

Utbildningsnämnden är sammanfattningsvis positiv till kulturförvaltningens förslag. Nämnden påpekar emellertid att det är viktigt att fundera över hur de nätverk, som inbegriper frågor kring det kulturarbete som riktar sig mot gymnasieskolan ska organiseras.

Bromma stadsdelsnämnd anser att behovet av en kommunal kulturplan är stort. Nämnden anser att kulturförvaltningens verksamhet Kultur för de unga i samarbete med de lokalt placerade kultursekreterarna utgör en viktig funktion för förmedlingen av subventionerad kultur till förskolorna och skolorna.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd anser att de aktuella huvudfrågorna har ringats in och att hänsyn har tagits till olika aktuella perspektiv, den växande barngruppen 0-12 år och till den moderna tekniken. Nämnden anser emellertid att behovet av att använda datorer som hjälpmedel borde betonas ännu mer, att stadens kulturerbjudande bör vara ett tydligt alternativ till kommersiell skräpkultur, och att det vore önskvärt med mer lättillgängliga kulturmöjligheter i närområdena, till exempel de lokala biblioteksfilialerna.

Farsta stadsdelsnämnd uppskattar initiativet att revidera planen för barn- och ungdomskulturarbetet och därigenom lyfta betydelsen av dessa frågor. Nämnden påpekar dock att planen som helhet har en svepande, övergripande ansats och är i avsaknad av konkreta mål. Nämnden pekar även på att en stor del av ungas möten idag sker via internet. Här går utvecklingen mycket snabbt. Planen saknar ett framåtblickande perspektiv kring vad dessa medier kan komma att innebära för ungas skapande och hur detta kan komma att påverka verksamheterna framöver.

Hägerstens stadsdelsnämnd tycker att förslaget lyfter fram viktiga gemensamma frågor för staden. Nämnden delar strategins uppfattning att det är viktigt att verka för en mångfald inom kulturutbudet och för att barn och ungdo-

mar får ta del av lokala kulturarrangemang och kulturupplevelser i sin vardag. Det är viktigt att lyfta fram förskolans och skolans roll eftersom de är kanaler för kulturupplevelser och kulturutövande som når alla barn och ungdomar.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd önskar förtydliga att öppna träffpunkterna med kulturell inriktning i ytterstaden är parklekar, fritidsgårdar och kvartersgårdar. Dessa omnämns inte i planen. Nämnden vill också påtala vikten av att man fördelar resurserna för kulturell verksamhet även ut i ytterstadsområdena, både gällande verksamheter och arrangemang. Nämnden anser att förslaget kommer att ge en mer samlad överblick över stadens gemensamma insatser gällande barn- och ungdomskultur. De olika verksamheternas huvudsakliga uppdrag får dock inte suddas ut utan skall tydliggöras.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd menar att planen är ambitiös och heltäckande. Inom nämnden pågår sedan länge en satsning på språkutveckling. Förskolor och skolor har erbjudits berättarkurser genom förvaltningens kultursekreterare. Det finns en organisation av kulturombud. Dessa bör kunna medverka om staden utvecklar idén med information om ungdomskultur på stadens hemsida.

Kista stadsdelsnämnd anser att den nya planen är väl genomtänkt och att den utgör en bra grund för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur. Planen är utformad så att den ska kunna omfatta hela stadens barn- och ungdomskulturverksamhet, vilket nämnden finner mycket tillfredställande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att det är en mycket omfattande och ambitiös plan som presenterats. Nämnden bedriver redan idag ett arbete som till stora delar uppfyller planens målsättning. Nämnden anser att flertalet punkter kan bli mycket kostnadsdrivande och därigenom kan de delar av planen som åvilar stadsdelen endast genomföras i den takt som stadsdelens ekonomiska resurser medger.

Liljeholmens stadsdelsnämnd anser generellt att antalet planer och styrdokument från kommunfullmäktige bör begränsas. I samband med utredningen om stadens politiska organisation (SPO) beslutades också om en sådan förändring. För att planen ska kunna genomföras på ett seriöst sätt krävs förtydliganden kring ansvarsfrågorna; vilket ansvar ska ligga centralt på fackförvaltningarna, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen, och vilket ansvar ska ligga lokalt på stadsdelsförvaltningarna?

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att en strategisk plan för stadens arbete med barn- och ungdomskultur formuleras. Däremot finner nämnden att det är svårt att ta ställning till förslaget i dess nuvarande form. Det innehåller ett flertal detaljerade åtaganden, men det är svårt att utläsa var ansvaret för arbetet med dessa är tänkt att ligga. Ett förtydligande behöver formuleras, alternativt att de punkter, som inte avser samtliga nämnder och förvaltningar, utgår.

Norrmalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget till en strategisk plan för barn- och ungdomskultur.

Rinkeby stadsdelsnämnd anser att den nya planen är väl genomtänkt och att den utgör en bra grund för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur. Planen är utformad så att den ska kunna omfatta hela stadens barn- och ungdomskulturverksamhet, vilket förvaltningen finner mycket tillfredställande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att de riktlinjer som presenteras i planen stämmer överens med hur nämnden ser på utvecklingen av sin verksamhet inom barn- och ungdomskultur de närmsta åren.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att planen är ambitiös och heltäckande och utgör en bra grund för en gemensam syn på stadens barn- och ungdomskulturverksamhet även utanför kulturnämndens ansvarsområden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att den nya kulturplanen kan fungera som strategisk vägledning för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur, men den är hållen på en så allmänt övergripande och beskrivande nivå att dess potential som styrande dokument är begränsad. Utan att förtydliga de olika aktörernas roller och ansvar kan det bli svårt att göra meningsfulla uppföljningar. Planen påpekar behovet av gemensamma verktyg för att redovisa hur stadens barn och ungdomar kan ta del av kultur. Det är positivt om det innebär att det framöver ska gå att göra rättvisa jämförelser av nämndernas prioriteringar och verksamheternas deltagarsiffror. Det är möjligt att sådana statistiska redovisningar kan få viss styrande effekt som i förlängningen gynnar ytterstadens barn och ungdomar.

Älvsjö stadsdelsnämnd uppfattar att kulturförvaltningens genomlysning av de kulturmöten barn och ungdomar idag erbjuds och kan attraheras av är en realistisk och verklighetsnära beskrivning av hur barn och ungdomars situation ser ut idag. De mål som formuleras i planen inriktas huvudsakligen på att förstärka kulturutbudet för ungdomar. Kulturutbudet för de yngre barnen och eleverna tillfredsställs av bl.a. Kulturskolans olika erbjudanden om musik i olika former, drama, dans m.m. Det är de äldre eleverna som bör erbjudas olika attraktiva former av kulturutbud för att motverka andra destruktiva aktiviteter.

Stockholms Stadsteater AB välkomnar och tillstyrker rubricerad kulturplan för barn och ungdom. I Stadsteaterns uppdrag ligger att prioritera barn- och ungdomspubliken.

Mina synpunkter

Alla stockholmare ska ha förutsättningar för att utvecklas som individer och gemensamt bidra till vår stad. Två avgörande förutsättningar för människors utveckling är tillgång till bra utbildning och ett kreativt och öppet kulturliv.

2002 antogs barn- och ungdomskulturplanen *Stockholm – Kulturstad för unga* med målet att knyta samman hela det fält av barn- och ungdomskultur som gjordes i staden i en strategisk plan. I november 2005 utarbetades en ny plan för barn- och ungdomskultur med avstamp i den tidigare. Förslaget pre-

senterades våren 2006 men saknar flera av de punkter som finns i stadens checklista för stadsövergripande styrdokument och bör därför arbetas om.

Planen ska uppfylla de krav som checklistan ställer och dessutom utarbetas i kommunikation med representanter för målgruppen för kultursatsningarna, alltså Stockholms barn och unga. Arbetet bör dessutom beakta åsikterna i remissvaren. Dessutom ska den kompletteras med flera för mig viktiga aspekter som presenteras nedan.

Grundläggande problem- och målbeskrivning

Alla barn i Stockholm har rätt till likvärdig tillgång till utbildning och kultur. Men trots olika reformer de senaste åren visar den ena rapporten efter den andra på alarmerande ojämlikheter mellan barn och ungdomar i Stockholm.

Skolverkets inspektion om stockholmsskolorna som publicerades i juni 2007 visade bland annat att i vissa skolor lyckades bara 50 procent av eleverna få godkänt i kärnämnen, och därmed gymnasiebehörighet. Medan andra skolor klarade av att ge alla avgångseleverna de nödvändiga kunskaperna. Enligt skolverket var bristande politisk styrning och ledning avgörande förklaringar till varför alla elever inte har kunnat ges likvärdig utbildning. Dessa problem åtgärdas just nu genom de reformer av skolan som initierades efter maktskiftet.

Stockholm har också en mycket ambitiös satsning på barn och ungas kultur inom biblioteken, Kulturskolan, Kulturhuset, kulturstödet, de olika festivalerna och i stadsdelsnämnderna. Men även tillgången till den av staden finansierade barn- och ungdomskulturen är ojämnt fördelad. Exempelvis visar kulturförvaltningens statistik för 2006 att i vissa stadsdelar köpte skolorna bara subventionerade scenkonstbiljetter motsvarande 29 procent av barnen i stadsdelens förskolor och skolor. Medan skolorna i andra stadsdelar köpte biljetter motsvarande 160 procent av antalet barn.

Stockholms största utmaning inför framtiden är att alla ungdomar ska få den bildning som krävs för att själva kunna göra sina viktiga livsval. I det arbetet går utbildning och kultur hand i hand. Aktivt deltagande i kulturen, såväl som utövare och som publik, stärker barns förmåga att kommunicera och sätta sig in i andra människors situation, ger dem färdigheter som behövs för att gå från kreativ idé till handling och stärker den personliga identiteten. Kulturlivet ska skapa förutsättningar för både eftertanke och aktivitet. Kunskap ger makt över det egna livet.

Ett första steg på vägen i arbetet med barn- och ungdomskulturplanen är att formulera en användbar definition av kultur och kulturliv, och en analys av vilka som är hindren för att alla barn ska ha likvärdig tillgång till det. Planen behöver också en beskrivning av vilka som är de övergripande målen med stadens barn- och ungdomskulturverksamheter. Även planens underrubriker bör kompletteras med tydliga mål och beskrivningar för hur ansvaret fördelas. Utifrån denna problem- och målinriktade analys kan man sedan bygga en lång-

siktig strategi för stadens barn- och ungdomskultursatsningar, och tillhörande metoder för uppföljning.

Flera nya perspektiv

Den nya barn- och ungdomskulturplanen ska inte bara behandla stadens kulturverksamheter, utan även sätta dessa i ett större perspektiv med minst följande komponenter.

1. Grunderna för stadens kulturverksamheter för barn och ungdomar lades före den teknikrevolution som radikalt förändrat alla ungdomars kulturliv det senaste decenniet. Kostnaderna för att producera musik, konst, film, foto, litteratur m.m. har sjunkit drastiskt, och det är enkelt och kostnadsfritt att nå en stor publik för sina verk på internet. Dessutom är utbudet av kultur inom vissa kulturyttringar på internet i det närmaste obegränsat. Stadens egna kulturverksamheter ligger ofta i framkant när det gäller teknikutveckling, men en modern kulturplan för barn och ungdomar måste visa hur tekniken påverkar kulturpolitiken och de verksamheter som staden organiserar.
2. Den barn- och ungdomskultur som staden finansierar är en mycket liten del av Stockholms barns och ungdomars faktiska kulturkonsumtion. Det är populärkulturen, den kommersiella kulturen, de invandrade kulturerna m.m. som dominerar de flesta barns och ungdomars vardag. Kulturplanen måste därför tydligt beskriva vilken relation stadens kulturliv har till den kultur som medborgarna lever i den mesta delen av sin tid.
3. Stockholms kulturliv ska vara tillgängligt för alla barn och ungdomar, även för dem med funktionsnedsättningar. Planen behöver därför kompletteras med åtgärder för att varken kulturens innehåll, personal eller lokaler ska exkludera människor med funktionsnedsättning. Samverkan med idrottsförvaltningens arbete med *Spindeln i fritidsnätet* är angeläget.
4. Kulturskolan i Stockholm har de senaste åren gjort en stor satsning på internationella projekt, och fått omfattande stöd från EU:s olika fonder för att främja ungdomsutbyten med andra länder. Men detta internationaliseringsarbete bör genomsyra hela barn- och ungdomskulturarbetet. Planen bör alltså innehålla förslag till åtgärder för hur fler verksamheter kan delta i de internationella stödformer och nätverk som finns.

5. För att barn ska få tillgång till det breda utbud av kultur som finns i Stockholm krävs en väl fungerande samordning med skolor och förskolor. Det gäller såväl för det av staden, länet och staten finansierade kulturlivet, som för det kommersiella.
6. För att barn- och ungdomskulturen ska utvecklas behövs en starkare närvaro av professionella kulturarbetare och kulturinstitutioner. Det främsta hindret för detta idag är att inkomstmöjligheterna för frilansande kulturarbetare, fria kulturgrupper och kulturföretag är små. I arbetet med planen bör förvaltningen därför kontinuerligt beakta hur verksamheterna och åtgärderna kan utformas så att kulturarbetarna inom barn- och ungdomskulturområdet lättare kan leva på sina yrken.
7. Våren 2006 presenterades betänkandet *Tänka framåt, men göra nu* av Aktionsgruppen för barnkultur (SOU 2006:54). Utredningen innehåller flera viktiga förslag och erfarenheter från kommunal kulturpolitik runt om i landet. Det är ännu osäkert vilka konsekvenser utredningen får för den statliga barnkulturpolitiken, men det är viktigt att Stockholms barn- och ungdomskulturplan relaterar till de förändringar i politiken som sker.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Ung kultur - i ögonhöjd – Strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2007 - 2010

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Carin Jämtin* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. föredragande borgarrådets förslag till beslut avslås
2. anta Ung kultur – i ögonhöjd – strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm
3. påbörja en revidering av planen för att förtydliga och omarbete eventuella otydligheter i planens målbeskrivningar eller lägga till nya perspektiv
4. därutöver anför följande

Det är viktigt med en stadsövergripande strategi och plan för hur staden ska utveckla och utvärdera med kultur för barn och unga. Arbetet med Ung kultur – i ögonhöjd – strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm påbörjades redan 2005 och är tänkt att gälla från 2007 till 2010. För att ge tydliga möjligheter och mål med uppföljning, utvärdering och planering är det viktigt att planen antas och börjar gälla, och inte

återremitteras. Eventuella synpunkter och förbättringar som framkommit i samband arbetas in i framtagandet av den plan som ska gälla efter 2010. Det är märkligt att ett ärende som varit framarbetet sedan ett bra tag tillbaka, och där planperioden i realiteten redan har börjat, tar så lång tid att bereda. Och desto mer anmärkningsvärt är det då att ärendet återremitteras, en åtgärd som innebär att planen tidigast kan komma att behandlas under andra halvåret 2008.

En plan för barn- och ungdomskultur ger möjligheten att se effekterna av den kulturpolitik som bedrivs i Stockholm. De besparingar och neddragningar som nu sker inom kulturverksamheterna för barn och unga är ytterst oroande. Avgifterna till kulturskolan höjs, kulturinköpen till stadens skolor minskar drastiskt och besparingar och nedläggningar av träffpunkter för unga genomförs. Besparingarna och neddragningarna leder till att klyftorna mellan stadens ungdomar riskerar att öka. Kultur blir inte tillgängligt för alla, utan för några få. Risken är att vi vid utvärderingar av stadens kulturverksamhet kommer att upptäcka färre deltagare och en ökad uppdelning mellan vilka av stadens barn och unga som ges möjlighet till kulturutryck och kulturintryck.

För att ge stadens kulturverksamhet för barn och unga en möjlighet att förbättras och utvecklas mer resurser och inte de besparingar som återfinns i det borgerliga förslaget.

Reservation anfördes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Återremittera förslaget till plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm med hänvisning till vad som anförts i reservationen.
2. Därutöver framföra följande

Det brådskar att få fram en plan för hur barn- och ungdomskulturen i Stockholm ska stärkas och bli tillgänglig för alla barn och ungdomar oberoende av var de bor i staden och oberoende av vilka inkomster deras föräldrar har.

Självklart ska målen i en plan vara tydliga och kostnadsberäknade för att kunna utvärderas – hur ska kommunfullmäktige annars kunna veta om målen nås och vilka resurser som kan saknas för att nå målen fullt ut. I den delen instämmer vi i stadsledningskontorets förslag att återremittera planen, så att den uppfyller kraven som staden ställer på övergripande styrdokument.

Den kulturella verkligheten för barn och unga i vår stad vittnar remissvaren från stadsdelsnämnderna om. Spånga-Tensta tar upp att Kulturskolans verksamhet främst når den etablerade medelklassens barn. Rekryteringen går trögt i Tensta på grund av avgiften för deltagande i verksamheten. I remissvaret från Farsta stadsdelsnämnd påpekas att det saknas en omvärldsanalys och ett mer utvecklat resonemang om levnadsvillkor i en segregerad stad samt resonemang kring relationen till de pedagogiska verksamheterna. Enskede-Årsta stadsdelsnämnd pekar på att en stor del av utbudet som beskrivs i planen är centraliserat, vilket bland annat innebär långa resor för de yngre barnen. Dessutom framhåller nämnden att den kultur som staden erbjuder bör vara ett tydligt alternativ till kommersiell skräpkultur.

Inte lär rekryteringen till Kulturskolan gå bättre med en borgerlig kulturpolitik som höjer avgifterna till Kulturskolan och drar in kultursekreterare och kulturbudgeten i

stadsdelsnämnderna. Kulturskolan riskerar att bli en exklusiv klubb för dem som har råd samtidigt som kvaliteten sjunker.

Med den snåla kulturbudgeten lyckas man nämligen inte ens upprätthålla standarden på den centrala kulturen. Nedsärningarna på kulturskolan medför att antalet lärare minskar med över 10 procent samtidigt som den borgerliga majoriteten kräver mer enskild undervisning. Medeltidsmuseet som har flest skolgruppsbesök i hela landet får inte ordentliga lokaler för barnverkstad och matsäcksrum trots den planerade ombyggnaden.

Det fria inträdet på de statliga museerna har försvunnit för de vuxna, vilket också drabbar barnen. Dessutom har de indragna SL-korten gjort att barnfamiljer med försörjningsstöd har fått kraftigt minskade möjligheter att besöka kulturhusets och stads-museets verksamheter för barn. Den kulturellt segregerade staden tar allt tydligare form.

Det finns sammantaget mycket tunga skäl att återremittera planen för att stärka och förtydliga målen om en ökad ekonomisk och geografisk tillgänglighet till kulturen för alla barn i staden. Vi instämmer också i föredragande borgarrådets synpunkter att planen ska utarbetas i dialog med Stockholms barn och unga och beakta åsikterna i remissvaren. Samtidigt ska självklart kommunstyrelsens handikappråd få möjlighet att yttra sig över planen.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Kulturnämndens förslag till strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm återremitteras med hänvisning till vad föredragande borgarråd anför.

Stockholm den 28 november 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Madeleine Sjöstedt

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Roger Mogert, Teres Lindberg* och *Kersti Py Börjeson* (alla s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kulturnämnden uppdrog i november 2005 åt kulturförvaltningen att utarbeta ett förslag till ny plan för barn- och ungdomskultur. Planen Ung kultur – i ögonhöjd avser dels att definiera de resurser staden har och hur de kan förstärkas i ett fördjupat nätverksarbete, dels att betona vikten av utvärdering och uppföljning för att arbetet ska kunna utvecklas och förbättras.

Våren 2005 beslutade kommunfullmäktige om en översyn av styrdokumentet i staden. Beslutet syftar till att få styrdokument med enhetlig form som underlättar överblick och möjliggör utvärdering av stadens verksamheter. Utvecklingsavdelningen vid stadsledningskontoret har kommunicerat en checklista till stadens samtliga förvaltningar, riktad till dem som skriver stadsövergripande styrdokument.

Stadsledningskontoret konstaterar att den strategiska planen för barn- och ungdomskultur som kulturnämnden tagit fram avviker från flertalet av de punkter som finns i denna checklista.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 april 2006 att godkänna förslaget till strategisk plan för barn- och ungdomskultur 2007 – 2010, samt överlämna förslaget till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 mars 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturnämnden antog den 5 november 2002 barn- och ungdomskulturplanen *Stockholm – kulturstad för ungdomar*. De mål som formulerades i planen inriktades huvudsakligen på att förstärka kulturutbudet för ungdomar.

Utvärderingsrapporten konstaterade 2005 att ett stort förändringsarbete och flera moderniseringar genomförts för att stärka barns och i synnerhet ungdomars konstnärliga skapande, och dessutom kulturförvaltningens organisation för detta.

Kulturförvaltningen utarbetade under vintern 2006 ett nytt förslag till barn- och ungdomskulturplan, *Ung kultur – i ögonhöjd*. Planen är utformad så att den ska kunna omfatta hela staden vilket betyder att den även berör verksamheter utanför kulturnämndens ansvarsområden. Förslaget ge en överblick över stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur och avser att fungera som en övergripande vägledning med syfte att förstärka samarbetet mellan stadens verksamheter med inriktning på barn och unga. Planen föreslås även utgöra ett verktyg för kontinuerlig utvärdering och uppföljning.

Förslaget till plan utgår i huvudsak från FN:s barnkonventions mål om att alla barn och ungdomar har rätt att ta del av kulturella och konstnärliga aktiviteter som deltagare och medskapare. De områden som främst är angelägna att fokusera i stadens fortsatta arbete kan formuleras i följande huvudfrågor:

- Kulturen i förskolan och skolan
- Eget skapande på egna villkor
- Kulturutbud
- Samarbete och nätverk
- Utvärdering och uppföljning

Kulturens resurser skapar förutsättningar för barn och elever att lära och att uppleva och för förskolan och skolan att hitta alternativ till måluppfyllelse. Samverkan med stadens kulturinstitutioner och det fria kulturlivet erbjuder möjligheten att tillföra estetiska dimensioner i förskolans och skolans vardag. Idag finns det en rad intressanta former av samverkan med det fria kulturlivet och stödformer till ungas kulturskapande.

För att barn- och ungdomskulturverksamheten ska kunna utvecklas och förbättras krävs att nya metoder för regelbunden utvärdering, redovisning och uppföljning av stadens insatser skapas. Verktyg för att ta fram statistik över i vilken omfattning barn och ungdomar fått ta del av Stockholms kulturaktiviteter och lämpliga analysmetoder behöver utarbetas.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsmuseinämnden, utbildningsnämnden, samtliga stadsdelsnämnder samt Stockholms Stadshus AB.

Innehållsförteckning

Sid

Stadsledningskontoret	
Stadsmuseinämnden	
Utbildningsnämnden	
Bromma stadsdelsnämnd	
Enskede-Årsta stadsdelsnämnd	
Farsta stadsdelsnämnd	
Hägerstens stadsdelsnämnd	
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	
Katarina-Sofia stadsdelsnämnd	
Kista stadsdelsnämnd	
Kungsholmens stadsdelsnämnd	
Liljeholmens stadsdelsnämnd	
Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd	
Norrmalms stadsdelsnämnd	
Rinkeby stadsdelsnämnd	
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	
Skärholmens stadsdelsnämnd	
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd	
Älvsjö stadsdelsnämnd	
Stockholms Stadsteater AB	

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 juli 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Våren 2005 beslutade kommunfullmäktige om en översyn av styrdokumenterna i staden. Beslutet syftar till att få styrdokument med enhetlig form som underlättar överblick och möjliggör utvärdering av stadens verksamheter. Utvecklingsavdelningen vid stadsledningskontoret har kommunicerat en checklista, till stadens samtliga förvaltningar, riktad till dem som skriver stadsövergripande styrdokument.

Stadsledningskontoret kan konstatera att den strategiska planen för barn- och ungdomskultur som kulturnämnden tagit fram avviker från flertalet av de punkter som finns i denna checklista. Det ska t.ex. framgå av ett styrdokument hur det ska följas upp och vilken nämnd eller bolagsstyrelse som är ansvarig för uppföljningen. Begrepp som ”staden ska” bör undvikas. Under de fem huvudrubriker som definieras i barn- och ungdomskulturplanen använder kulturnämnden genomgående begreppet Stockholms stad ska. Detta gör att det är otydligt vilka nämnder och bolagsstyrelser som ska utföra uppdragen samt utvärderingen och uppföljningen av dessa.

I ett styrdokument ska beskrivas i vilken utsträckning målformulering, styrning och uppföljning överensstämmer med principerna i ILS. Stadsledningskontoret anser att barn- och ungdomskulturplanen saknar formulerade mål vilket gör att planen blir svår att följa upp. Vidare saknas resonemang kring hur planen kan samordnas med andra styrdokument t.ex. skolplanen och biblioteksplanen. Planen saknar också kostnadsberäkning eller någon form av diskussion kring kostnader för det som föreslås i planen. Att planen saknar konkreta mätbara mål samt att den till vissa delar kan bli kostnadsdrivande tas upp i några av stadsdelsnämndernas remissvar.

När ett styrdokument tas fram förutsätts att detta kommuniceras till berörda nämnder och styrelser på ett tydligt sätt. I planen för barn- och ungdomskultur står inget om hur planen ska kommuniceras och vem som ska ansvara för detta.

Stadsledningskontoret anser att det är angeläget med ett starkt barn- och ungdomskulturutbud och att arbetet med detta utvecklas och förbättras. Stadsledningskontoret ifrågasätter dock om det styrdokument som kulturnämnden tagit fram leder till detta. Då den föreslagna planen för barn- och ungdomskultur inte uppfyller de krav staden ställer på ett stadsövergripande styrdokument föreslår stadsledningskontoret att kulturnämndens förslag återremitteras.

Stadsmuseinämnden

Stadsmuseinämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 juni 2006 att godkänna förslaget till strategisk plan för barn- och ungdomskultur 2007-2010 och att därutöver anföra: Museernas roll för barn och ungdomars utveckling bör betonas starkare. Den roll museerna har som kulturbärare bör skrivas in i skolornas program i tidigare åldrar. Vidare bör data och Internet framhävas mer

som ungdomskultur bl.a. möjlighet till kunskapsinhämtning via t.ex. Stockholmskällan, ett samarbete mellan olika förvaltningar inom kulturen i Stockholm.

Stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsmuseiförvaltningen anser att de uppsatta målen i den strategiska planen för barn- och ungdomskultur i staden är bra. Förvaltningen invänder dock mot att målen är alltför allmänt formulerade och gärna använts tillsammans med uttryck som ”stärka”, ”utveckla”, ”ska erbjuda”, ”öka utbudet”, ”verka för” etc. Det råder också viss förvirring bland de delmål som har skrivits under varje rubrik. Stadsmuseiförvaltningen efterfrågar en tydligare och mer konkret strategisk plan, med mätbara mål.

Museer och konsthallar saknas bland de institutioner som förskolan och skolan förväntas utveckla samarbetet med. Förvaltningen efterlyser också en mer problematiserande hållning gentemot *kreativitet* och hur den leder till att ungdomars inflytande i staden ökar. Större fokus borde också kunna läggas på svårigheter med att överbrygga de ekonomiska och sociala barriärerna till det kulturutbud som redan finns. Det är inte mängden kultur som är problemet, utan demokratiseringen av dess uttrycksformer.

Stadsmuseiförvaltningen håller med om att nätverk har stor betydelse. Samtidigt skulle mer tydligt formulerade samsarbetsstrukturer vara mer givande för t.ex. Stockholms stadsmuseum och Stockholms medeltidsmuseum. Det behövs en mer organiserad samsarbetsform mellan skolan och kulturinstitutionerna. Integration av skolan i museet, och tvärt om, kräver en gemensam översyn av målen för verksamheten och begrepp som lärande och estetiska läroprocesser.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att godkänna förvaltningens sypunkter på remissen och överlämna detta till kommunstyrelsen.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Eftersom förslaget till plan särskilt berör kulturutbudet för yngre barn, berörs förvaltningen främst av två av de ovan formulerade huvudfrågorna, dels kulturen i förskolan och skolan dels samarbete och nätverk.

Förvaltningen håller med om vikten av gemensamma nätverk, kommunikation och samarbete mellan olika förvaltningar på det här området. Planen hänvisar till samarbete mellan kulturförmedlande funktioner å ena sidan och stadsdelarna å den andra. Någon gång nämns Medioteket, men i övrigt ingenting särskilt om gymnasieskolan. Det är viktigt att fundera över hur de nätverk som berör gymnasieskolan ska organiseras eftersom man sällan når gymnasieskolorna via stadsdelarna. Förvaltningen menar också att det är tydligt var resurserna till planens olika delar finns.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att delvis ställa sig bakom förvaltningens förslag. Nämnden vill dessutom införa ett kapitel som handlar om barn och unga med funktionshinder i den strategiska planen för barn och ungdomskultur i Stockholm 2007 – 2010.

Nämnden anför därutöver: Varken i kulturförvaltningens förslag till plan eller i stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande nämns något om funktionshindrade barn och unga och deras delaktighet i stadens barn och ungdomskultur. Detta trots att Barnombudsmannen nyligen redovisat en rapport om att kommunerna är dåliga på att anordna kultur och fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionshinder. Det råder brist på mötesplatser där unga med och utan funktionshinder kan träffas. Ofta är kulturutbudet inte tillgängligt för funktionshindrade barn och unga.

Enligt handikapprådet ska alla kunna ta del av stadens kulturutbud. Särskilt viktigt är detta för barn och unga med funktionshinder, som också måste ges möjligheter att använda sin kreativitet och sina konstnärliga färdigheter. Det är också viktigt med mötesplatser där alla barn kan delta på sina villkor och berika omgivningen med dans, musik, målning, litteratur mm.

Vi anser det synnerligen viktigt att även barn och unga med funktionshinder inkluderas i stadens strategiska plan för ung kultur i Stockholm.

Särskilt uttalande gjordes av Désirée Pethrus Engström (kd) som övriga ledamöter ställde sig bakom, *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning menar att behovet av en barn- och ungdomskulturplan är stort, och tillstyrker förslaget med ett antal tillägg. Stadsdelsförvaltningen menar att Kulturförvaltningen är beroende av lokalt kulturansvariga personer för att nå ut med information och distribution av de subventionerade gruppernas kulturutbud. Kultursekretärerna fungerar som en länk mellan skolor, förskolor och det samlade kulturlivet i Sverige och är också initiativtagare till att kulturell verksamhet sker. De bidrar med hjälp och råd vid urval av arrangemang och grupp. de bidrar också till att stadsdelarna stärker barn och ungdomskulturen genom att ha en öronmärkt kulturbudget, vilket skolorna och förskolorna sällan har egna medel till.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att lämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till ny plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm. De aktuella huvudfrågorna har ringats in och lyfts fram på ett tydligt sätt. Hänsyn har tagits till olika aktuella perspektiv som barnkonventionens mål, inflytande, deltagande, genus och mångfald. Kulturutbudet för den växande barngruppen 0-12 år har beskrivits och hänsyn har tagits till den moderna tekniken.

Möjligen skulle man kunna trycka mer på behovet av att använda datorer som hjälpmedel. Det vore också önskvärt med mer lättillgängliga kulturmöjligheter i närområdena. Det är till exempel viktigt att behålla lokala biblioteksfilialer som Östberga som välkomnar särskilt de yngre barnen. En stor del av utbudet som beskrivs i planen är centraliserat vilket bland annat innebär långa resor för de yngre barnen. Den kultur som staden erbjuder bör också vara ett tydligt alternativ till kommersiell skräpkultur.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och återropa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen uppskattar initiativet att revidera planen för barn- och ungdomskulturarbetet och därigenom lyfta betydelsen av dessa frågor. Arbetet med att skapa en övergripande plan är dock behäftat med vissa svårigheter. Risken med planen är att frågor faller mellan stolarna och att planen blir till intet förpliktigande eftersom den saknar konkreta mätbara mål. Dessutom har stadsdelarna valt att organisera sin kulturverksamhet på olika sätt. Ansvar för olika moment i planen är dessutom otydligt utrett.

Utöver detta saknas en genomlysning och en problematisering av faktorer som påverkar barns och ungas kulturvanor, t.ex. en omvärldsanalys och ett mer utvecklat resonemang kring levnadsvillkor i en segregerad stad. Resonemanget kring detta får i förslaget en slagsida mot etniska faktorer, vilket är en viktig aspekt men långt ifrån den enda. Det saknas även en moderndefinition av kulturbegreppet.

Kulturplanen saknar dessutom resonemang kring relationen till skolplanen samt läroplanerna för grundskolan och förskolan. Det saknas även referenser till skolbarnomsorgen och inte heller fritidsklubbarna finns nämnda.

Planen ger bilden att lösningen på alla problem är ”delaktighet” i kulturlivet. Stadsdelsförvaltning är av uppfattningen att det även behövs andra åtgärder om Stockholm ska fortsätta att utvecklas till en levande, aktiv kulturstad för barn och unga.

En stor del av ungas möten sker idag via Internet. Här går utvecklingen mycket snabbt. Planen saknar en framåtblickande perspektiv kring vad det kan komma att innebära för ungas skapande och hur detta kan komma att påverka verksamheterna framöver.

Stadsdelsförvaltningen vill även framhålla den öppna förskolan som mötesplats för

kultur för barn och deras föräldrar.

Hägerstens stadsdelsnämnd

Hägerstens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.

Hägerstens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen delar planens uppfattning att det är viktigt att verka för en mångfald inom kulturutbudet och för att barn och ungdomar får ta del av lokala kulturarrangemang och kulturupplevelser. Det är viktigt att lyfta fram förskolans och skolans roll eftersom de är kanaler för kulturupplevelser och kulturutövande som når alla barn och ungdomar.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att det finns inarbetade rutiner och fora för samverkan och informations- och erfarenhetsutbyte. Eftersom det är många personer i många olika verksamheter som arbetar med kultur skulle det vara värdefullt med lättillgänglig information om aktuella utbildningar, recensioner av olika föreställningar och dylikt på intranätet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2006 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Ecardt m.fl. (fp), vice ordförande Fredrik Wallén (kd) och ledamot Bo Arkelsten m.fl. (m), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen önskar förtydliga att öppna träffpunkterna med kulturell inriktning i ytterstaden är parklekar fritidsgårdar och kvartersgårdar. Dessa omnämns inte i planen. Förvaltningen vill också påtala vikten av att man fördelar resurserna för kulturell verksamhet även i ytterstadsområdena, både gällande verksamheter och arrangemang. Förvaltningen anser att förslaget kommer att ge en mer samlad överblick över stadens gemensamma insatser gällande barn- och ungdomskultur. De olika verksamheternas huvudsakliga uppdrag får dock inte suddas ut utan skall tydliggöras.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 juni 2006 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Margareta Björk m.fl. (m) och Per Henriksson m.fl. (fp), *bilaga 1*.

Katarina-Sofia stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 juni 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetet med kultur för barn och unga har förstärkts genom insatser från kompetensfonden, bland annat i arbetet med språkutveckling och i ett projekt för att synliggöra barns utveckling och lärande.

Stadsdelsnämnden samarbetar nära med kulturaktiviteterna som finns i stadsdelen, PUNKTmedis, kulturskolan och LUMA-biblioteket. Ett problem i stadsdelen är att finna allmänna samlingslokaler.

Förvaltningen anser att det är en god ide att ha en barn- och ungdomssida på stadens hemsida för att informera om aktuell barn- och ungdomskultur. Till denna skulle kulturombuden/kulturgrupperna i förskolor och skolor kunna bidra med information. Förvaltningen har uppfattningen att kulturnätverken och träffpunkterna för de unga är viktiga kanaler för att sprida nya erfarenheter och metoder. Kultursekreterarna har inte bara till uppgift att vara ”kulturförmedlare”, utan de initierar kulturella processer utifrån erfarenheter och kunskaper om stadens samlade kulturutbud. Det handlar om att väcka intresse för den goda kulturen, starta processer och följa upp resultat av olika program och projekt.

Kista stadsdelsnämnd

Kisat stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2006 att godkänna förvaltningens remissvar.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att förslaget till ny barn- och ungdomskulturplan är väl genomtänkt och att planen utgör en bra grund för en samsyn på stadens barn och ungdomskulturverksamhet. En strategisk plan kan fungera som en metod för att stärka värdet och kvaliteten på Stockholms barn- och ungdomskultur.

I Kista har samtliga skolor kulturombud som ofta är ovärderliga för att nå ut med den professionella kulturen till skolan. Kultursekreteraren kallar till minst ett möte per termin. Erfarenheten av dessa möten är att kulturombudens roll bör stärkas och förtydligas. Förvaltningen vill också lyfta betydelsen av samarbete mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

För att alla barn och ungdomar ska ha likvärdig tillgång till kulturaktiviteter är det viktigt med kulturinstitutioner också i Stockholms ytterstadsdelar där de flesta stockholmarna bor och verkar. Stadsteaterscenen i Skärholmen, Turteatern och Fria teater är ett utmärkt undantag. Professionell kulturverksamhet som arbetar med barn- och ungdomskultur innebär stora kulturvinster för de boende. Kista är en ung stadsdel med en mångkulturell befolkning. Det vore därför önskvärt med en mer rättvis fördelning över staden av kulturnämndens verksamhetsbidrag till kulturinstitutioner. Ett ökat stöd till kulturproducenter med förankring i andra kulturtraditioner skulle också spegla stadens kulturella mångfald bättre. Förvaltningen betonar också vikten av att utforma verktyg för rapportering och uppföljning.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 juni 2006 att överlämna förvaltningens yttrande som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar att det är en mycket omfattande och ambitiös plan som presenterats. Förvaltningen har ingen erinran mot någon del av planen då stadsdelen redan idag bedriver ett arbete som till stora delar uppfyller planens målsättning. Vad som måste betraktas i den fortsatta hanteringen är att delar av planen kan bli mycket kostnadsdrivande. Det innebär att en prioritering måste ske utifrån stadsdelens förutsättningar, vilket kommer till uttryck i respektive års verksamhetsplan.

Liljeholmens stadsdelsnämnd

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2006 att godkänna förvaltningens remissvar.

Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser generellt att antalet planer och styrdokument från kommunfullmäktige bör begränsas. I samband med utredningen om stadens politiska organisation (SPO) beslutades också om en sådan förändring.

Förvaltningen tycker generellt att det är en bra plan med goda ansatser och rubriker. För att planen ska kunna genomföras på ett seriöst sätt krävs dock förtydliganden kring ansvarsfrågorna; vilket ansvar ska ligga centralt på fackförvaltningarna kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen, och vilket ansvar ska ligga på stadsdelsförvaltningarna. Vidare krävs en diskussion om på vilket sätt som intentionerna i planen ska genomföras inte bara att de ska genomföras. Kulturskolan är mycket viktig för våra skolor dels genom den möjlighet varje skola har att lösa insatser i olika uttrycksformer dels genom de aktiviteter som sker utanför skoltid. I den strategiska planen konstateras

att det finns ett varierat utbud av kultur i Stockholm och att alla barn och ungdomar kan erbjudas något som de kan tilltalas av.

Förvaltningen har ingen samlad bild över de olika kulturinsatserna som riktas mot barn och ungdomar i stadsdelens verksamheter. Förvaltningen är dock övertygad om att det förekommer kulturinsatser dagligen i våra verksamheter.

I Liljeholmen har en ungdomslots anställts som ska starta en ungdomsredaktion för en webb-tidning där målsättningen bland annat är att lära hur man påverkar och väcker debatt. Även stadens hemsida borde ha en avdelning för barn- och ungdomskultur. Stadsdelsnämnden har dessutom intentionen att skapa ett ungdomsråd.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att som svar till kommunstyrelsen överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till att en strategisk plan för stadens arbete med barn- och ungdomskultur formuleras. Förvaltningen konstaterar att till skillnad från den tidigare planen omfattar denna inte bara kulturnämndens arbetsområde utan hela staden. Många av åtagandena faller under stadsdelsnämndernas ansvar. Förslaget blir också otydligt när det inte framgår var ansvaret för de enskilda åtagandena är tänkt att ligga. Här behövs förtydliganden.

Det omfattande kulturarbete som görs inom skola och förskola syns sällan i stadens dokument och måste därför bättre synliggöras och spridas utanför den närmaste kretsen av barn och föräldrar.

Förvaltningen vill även lyfta fram och understryka kulturförvaltningens viktiga funktion för samverkans- och nätverksarbetet. Dessutom arbetet med att ta fram metoder för utvärdering och uppföljning. Övergripande informations och samverkansmöten är av stor betydelse. Den gemensamma kunskapen och stimulansen kan då medverka till att ett lokalt nätverksarbete utvecklas. Det är också viktigt att personal som arbetar direkt med barn och ungdomar ges tillfälle till information och kontakter över stadsdelsgränserna.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 juni 2006 att besvara remissen med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen tycker att det är bra att ett förslag till strategisk plan som omfattar hela

staden har arbetats fram är bra.

Förvaltningen anser att det är särskilt viktigt att trycka på punkterna: stärka nätverken för information, utveckla samarbetet och introducera nya metoder. Vad gäller skapandet på egna villkor tycker förvaltningen att det är viktigt att fokusera på att öka utbudet, öka möjligheterna att söka stöd, verka för att utveckla kulturskolan samt stärka tillgången till kulturpedagogiska resurser. En snabb slant bör behållas.

För att stärka kulturutbudet vill förvaltningen särskilt trycka på punkterna: mångfald, lokala kulturarrangemang, eget skapande, stöd till det fria kulturlivet samt utveckla former för kulturupplevelser och kulturupplevelser i vardagsmiljö. Dessutom behövs en hemsida för barn- och ungdomskultur på stockholms stads egen hemsida. Det är också viktigt att staden stärka samordning och förmedlingen av barn- och ungdomskultur, utvärdera förmedlingsstrukturer samt samverka nationellt och internationellt för erfarenhetsutbyte.

Förvaltningen delar åsikten att det finns behov av att ta fram statistik över i vilken omfattning barn och ungdomar har fått ta del av Stockholms kulturinsatser.

Rinkeby stadsdelsnämnd

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 juni 2006 att godkänna förvaltningens svar på remissen och överlämna utlåtandet till kommunstyrelsen.

Rinkeby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att förslaget på ny barn- och ungdomskulturplan är väl genomtänkt och att planen utför en bra grund för samsyn. En strategisk plan bör fungera som ett verktyg för utvärdering och metod för att stärka värdet och kvaliteten på Stockholms barn- och ungdomskultur.

Förvaltningen vill ta upp vikten av att förstärka och underlätta samarbete mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna, och betona hur samarbetet bidrar till stora vinster. Även samarbete över olika nämnders ansvarsområden skapar möjlighet att nyttja resurser på bästa vis.

Det är viktigt att alla barn och ungdomar erbjuds likvärdig tillgång till kulturaktiviteter. Idag är kulturinstitutioner i Stockholms ytterstadsdelar högst ovanliga. Stadsteaterns scen i Skärholmen, Fria teatern och Turteatern är viktiga undantag. Det vore önskvärt med en rättvisare fördelning av kulturnämndens verksamhetsbidrag så att mer av stödet genom stadsteatern och det fria kulturlivet landade i ytterstadsdelarna. Ett ökat stöd till kulturproducenter med förankring i andra kulturtraditioner skulle också spegla stadens mångfald av kulturer bättre.

Förvaltningen önskar också betona vikten av att utforma likvärdiga verktyg för rapportering och utvärdering.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Vice ordförande Billy Östh mfl (m), ledamoten Anna Eklund mfl (fp) och ledamot Sara Leion (kd) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att planen är bra och väl förankrad i de utmaningar som stadsdelsnämndens barn- och ungdomskulturverksamhet står inför.

Särskilt en utveckling av närverksarbetet är värt att betona; både mellan stadens olika barn- och ungdomskulturverksamheter och mellan fritids- och kulturverksamheter, såväl lokalt som centralt. För att nätverksarbetet ska fungera effektivt efterlyses en grundläggande central samordning av de stadsövergripande nätverken. En förhoppning är även att det nya intranätet kan komma att användas för mer informella nätverk/erfarenheter i mindre intressegrupper.

Tydligare gemensamma verktyg för utvärdering är något som förvaltningen välkomnar, både som kvalitetssäkring och som underlag för utveckling av verksamheten. Det skulle även underlätta vid årlig statistikrapportering.

Att arbetet med ungas eget skapande fortsätter, bl a genom stipendiet *Snabb slant* och nätverket *Träffpunkter för unga*, är viktigt för kontinuiteten i verksamheten. Särskilt en *Snabb slant* har gjort avtryck i det lokala arbetet med ungas eget skapande.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att godkänna förvaltningens synpunkter på rapporten.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att förslaget till barn- och ungdomskulturplan är en bra grund för en gemensam syn på stadens barn- och ungdomskulturverksamhet. En strategisk plan kan fungera som ett verktyg för utvärdering och en metod för att stärka värdet och kvaliteten på Stockholms barn och ungdomskultur.

Vad gäller kulturen i skolorna är kulturombuden vitiga förmedlare av kulturinformation och diskussionspartner till kultursekreteraren. Kulturombuden, som finns på alla skolor, bjuds in till tre möten per år med kultursekreteraren. Där deltar även barnbibliotekarier.

Förvaltningen betonar hur viktigt samarbetet mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna är. Samarbete leder till vinster såväl vad gäller kunskap som eko-

nomi. Ungdomens hus i Skärholmen, och de fyra mötesplatserna för ungdomar i stadsdelen, som är under uppbyggnad, arbetar alla medvetet med att stärka ungdomars delaktighet.

Förvaltningen tycker att det är viktigt att alla barn och ungdomar erbjuds likvärdig tillgång till kultur. Vissa stadsdelar har dock inte kultursekreterare eller ens en budget avsatt för kultur. Stadsteaterns etablering av den nya scenen i Skärholmen har avsevärt stärkt tillgången till bar barnkultur i området.

Förvaltningen vill också betona vikten av att utforma likvärdiga verktyg för rapportering och utvärdering. Risk finns annars att olika tolkningar ger en felaktig bild av faktiska förhållanden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 juni 2006 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fp, m och kd lämnade ärendet utan eget ställningstagande.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen menar att förslaget till ny barn- och ungdomskulturplan kan fungera som strategisk vägledning för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur. Planen är hållen på en allmän övergripande nivå, kanske för att den inte ska bli för omfattningsrik och detaljreglerande. Men utan att förtydliga de olika aktörernas roller och ansvar kan det bli svårt att göra meningsfulla uppföljningar.

Samtliga skolor och förskolor i stadsdelsnämnden har kulturombud, och dessa är nyckelpersoner för att nå ut med den professionella kulturen till skolan. Kulturkonsulenten kallar till minst ett möte per termin. En viktig erfarenhet av dessa möten är att kulturombudens roll bör formuleras och förstärkas, och denna roll bör formuleras i kulturplanen.

En viktig insats är att Stockholms stadsbibliotek erbjuder ytterligare språkutvecklande insatser för barn i åldern 0 – 2 år och deras föräldrar. En *snabb slant* är ett bra initiativ. Dock är det viktigt att undersöka vilka ungdomar som utnyttjar detta, och om vissa stadsdelar är underrepresenterade bland ansökningarna kan det vara värt att fundera på varför.

Kulturskolans verksamhet når framförallt den etablerade medelklassens barn. Rekryteringen i Tensta går trögt. Huvudproblemet är avgiften för deltagande i verksamheten. Om man verkligen vill att kulturskolans utbud ska nå barnen i Spånga och Tensta på lika villkor måste man kanske erbjuda den på olika villkor.

Förvaltningen stöder målet att alla barn och ungdomar ska erbjudas kultur på likvärdiga villkor. En viktig förutsättning är för kulturarrangemang är tillgången på lokaler. Det handlar både om att lokalt hitta lösningar för hur de få lämpliga lokaler som finns i ytterstaden sa kunna utnyttjas optimalt, dels om att på sikt rusta upp befintliga eller tillskapa nya publika lokaler men också att göra befintliga lokaler tillgängliga även för andra kulturaktörer än stadens.

En aspekt av lika möjligheter till kultur är att ytterstaden har glest mellan kulturinstitutioner och få etableringar inom det fria kulturlivet. Stadsteaterns tillfälliga nedslag i Spånga-tensta har varit positiva, men är för sällsynta och inget som bygger upp en kulturell infrastruktur. Situationen kring Tensta konsthall visar hur sköra och utsatta även väl fungerande kulturinstitutioner kan vara, och särskilt när de bryter ny mark utanför tullarna. Här bör det finnas en uppmärksamhet och beredskap att stödja olika initiativ som kan leda till etablering av professionella grupper och institutioner.

För att åstadkomma bättre samarbete och nätverk mellan kulturinstitutioner och stadens förvaltningar behövs tydliga och väl fungerande förmedlingskontakter. Skolornas kulturombud är som tidigare nämnts en sådan. Samarbete är grunden något positivt, men i de fall när samarbetet kanske inte fungerar som det ska, kan barn och ungdomskulturplanen inte ge någon vägledning eftersom den inte i sin nuvarande form är ett styrande dokument.

Det är bra att man avser att ta fram verktyg för utvärdering över i vilken omfattning barn och ungdomar får ta del av Stockholms kulturverksamheter. Och att lämpliga metoder ska utföras för att redovisa och analysera jämförbar statistik.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2006 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen uppfattar att kulturförvaltningen ingens genomlysning av de kulturmöten som barn och ungdomar idag erbjuds är en realistisk och verklighetsnära beskrivning av läget idag. De mål som formuleras i planen inriktas huvudsakligen på att förstärka kulturutbudet för ungdomar. Kulturutbudet för barn tillgodoses till viss del av bla kulturskolans erbjudanden om musik, drama, dans mm. Det är de äldre eleverna som bör erbjudas olika attraktiva former av kulturutbud för att motivera andra destruktiva aktiviteter.

Det är angeläget att den lokala kulturverksamheten stärks och utformas så att framför allt alla barn och ungdomar ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. En förutsättning för en fruktbar dialog och samverkan när det gäller kulturfrågor i förskolan och skolan är barnens delaktighet. Pedagogernas arbetssätt måste ge förutsättningar för att utveckla inflytande och ansvar.

Skolan ska medverka till att ge sina elever del i det som kallas kulturliv. Det utgörs inte bara av skapande konstnärer och utövare utan också av publiken. Det är väsentligt att alla barn och ungdomar får möjlighet att välja av olika kulturutbud och erbjuds trygga och drogfria träffpunkter.

Det är lika viktigt att barn får sjunga tillsammans som att de lär sig kretsloppet. Både kultur och miljö är frågor som påverkar utvecklingen långsiktigt. Barn som kan många språk är bättre rustade att delta i formandet av en demokratisk värld.

Att stärka och utöka kulturutbudet samt insatser för att berika ungdomarna i ett nationellt och internationellt erfarenhetsutbyte kring barn- och ungdomskultur är mycket

lovvärt. Den viktigaste uppgiften är att upprätthålla relationer mellan människor över alla gränser.

Ungdomar som inte har en maktposition eller möjligheten att definiera dagordningen måste ha tillgång till offentliga platser, fysiska eller virtuella, där de får ge uttryck för sina åsikter, synpunkter och erfarenheter och erfarenheter. Ungdomsråden i stadsdelsnämnderna kan få en stor betydelse för att lyssna till ungdomarnas behov och önskemål om olika satsningar.

Stockholms Stadsteater AB

Stockholms Stadsteaters tjänsteutlåtande daterat den 9 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsteatern välkomnar och tillstyrker kulturplanen för barn och unga. I teaterns uppdrag ligger att prioritera barn- och ungdomspubliken. Under 2005 genomfördes sammanlagt 450 föreställningar av 9 olika produktioner riktade mot barn och ungdomar vilket utgör 29 procent av teaterns totala föreställningsvolym. Föreställningarna sågs av sammanlagt 78 000 personer.

Det är de skiftande formerna, ämnesvalet och den konstnärliga kvaliteten som är utmärkande för Stadsteaterns barn- och ungdomsteater. Inför 2005 fick teatern i uppdrag att sjösätta två nya verksamheter, båda förlagda i Skärholmen. Det första uppdraget var att omvandla Skärholmens gymnasiums gamla aula till en modern scen och på den driva professionell teater. Det andra uppdraget bestod i att tillsammans med utbildningsförvaltningen starta en ny estetisk gymnasieutbildning med inriktning på teater, dans och musik.

Under läsåret 2005/2006 har för andra året i följd 30 skolor deltagit i Stockholms stadsteaters och Mediatekets projekt *Ta rummet i besittning*. Projektet innebär en satsning på teater i undervisningen, som ett medel att utveckla språket och hitta lusten att utveckla sig. Projektet avslutas med en heldag på stadsteaterns stora scen då elever från 14 klasser och från 10 olika skolor framför kortare berättelser som man arbetar med under året.

Stadsteatern har inrättat en tjänst som barn- och ungdomssamordnare. Målsättningen är att genom samordning av teaterns olika barn- och ungdomsföreställningar kunna ge alla barn och ungdomar i Stockholm möjlighet att någon gång komma i kontakt med teatern. På marknadsavdelningen arbetar man sedan tidigare med skolombud för direkta kontinuerliga kontakter med skolan.

RESERVATIONER M.M.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Désirée Pethrus Engström (kd) övriga ledamöter enligt följande

Vi kristdemokrater har noterat att borgarrådet Roger Mogert och borgarrådet Py Börjesson nyligen i media gått ut och sagt att man vill starta ett Fryshus i Västerort. Det är glädjande med tanke på det motstånd vårt parti tidigare mött i denna fråga. Hösten 2005 när kristdemokraternas motion i frågan var ute på remiss i alla stadsdelar i Västerort, avsåg majoritetspartierna s, v, mp vårt förslag till att skapa ett Ungdomens Hus eller ett Fryshus i västerort. Att majoriteten redan kommit på bättre tankar får vi se som en seger för att vårt förslag har relevans i syfte att skapa ett större utbud vad gäller träffpunkter och aktiviteter för våra unga i stadsdelen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Ecardt m.fl. (fp), vice ordförande Fredrik Wallén (kd) och ledamot Bo Arkelsten m.fl. (m) med hänvisning till eget förslag till beslut enligt följande

- 1, I huvudsak bifalla förvaltningens förslag.
- 2, Därutöver anföras

Ett ungdomscafé i Vällingby Centrum vore ett viktigt inslag för att alla ungdomar i hela stadsdelen kan träffas. Attraktiva träffpunkter i stadsdelen bidrar också till att ungdomarna inte behöver åka in till staden.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Margareta Björk m.fl. (m) och Per Henriksson m.fl. (fp) enligt följande

Det är angeläget att skapa och vidmakthålla en intellektuell infrastruktur i vårt land. Ansvaret är nationellt och måste i första hand tas av staten, som även skall ha huvudansvaret för kostnaderna.

Att barnen lär sig umgås med böcker är avgörande för deras fortsatta utveckling. Genom att läsa lär man sig att tänka och så småningom att fatta beslut.

Förvaltningen redovisar vad som görs i våra förskolor och skolor och i samarbete med andra kommunala aktörer. Vi är i Stockholmsområdet gynnade av att en överväldigande del av kulturutbudet presteras av enskild. Det är viktigt att samarbete även med enskilda konstutövare och näringsidkare inom kultursektorn. Det ger goda förutsättningar för utveckling och mångfald.

Eftersom kulturplanen inte ens antyder hur staden skulle kunna finansiera ett genomförande, måste prioriteringar göras så att åtminstone en del av programmet ska komma till stånd.